

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Břežany, okres Znojmo

671 65 Břežany 103

Identifikátor školy: 600 127 915

Termín konání orientační inspekce: 7. 1. -9. 1. 2002

Čj.	127 18/2002- 005011
Signatura	ol6cv105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zmínka o škole v Břežanech se objevuje již v roce 1727. V současné době je Základní škola Břežany, okres Znojmo úplnou základní školou s 1. - 9. ročníkem v 8 samostatných třídách a s jedním oddělením družiny. Druhý a pátý ročník je spojený v jednu třídu. Vyučování probíhalo ve dvou asi jeden kilometr od sebe vzdálených budovách. V jedné je umístěn první stupeň a ve druhé čtvrtá třída a druhý stupeň školy. Budovy a jejich vybavení je na průměrné úrovni. Výuka tělesné výchovy se realizuje v obecní sportovní hale, na hřišti místní TJ a na malých hřištích v blízkosti budov. K výuce pěstitelství a praktických činností slouží školní zahrada. Základní škola nemá vlastní jídelnu. Stravování žáků a zaměstnanců školy je zajištěno soukromou firmou v areálu školní jídelny při MŠ Břežany.

V 8 třídách škola poskytuje základní vzdělání 139 žákům. Na ZŠ se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Realizaci zvoleného vzdělávacího programu provádí 11 učitelů (1 učitelka je současně vychovatelkou ve školní družině) a 4 správní zaměstnanci.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitační činnosti, kterou ČŠI realizovala na 1. stupni ZŠ v předmětu český jazyk, na 2. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, matematika, informatika a skupině přírodovědných předmětů (fyzika, chemie a přírodopis). Úroveň výuky a její efektivita byla sledována v oblastech plánování, přípravy a podmínek vzdělávání, organizace výuky, používaných metod a forem práce, způsobu motivace a hodnocení žáků, vzájemné interakce a komunikace.

Český jazyk - 1. stupeň

Časová dotace hodin předmětu odpovídala učebnímu plánu. Členění látky do jednotlivých ročníků korespondovalo s požadavky učebních osnov. Jejich náplň, podrobněji rozpracovanou v časově tématických plánech, se dařilo realizovat. Učiteli stanovené výukové cíle sledovaly standard vzdělávání, avšak bez výraznější diferenciaci s ohledem na individuální možnosti žáků. Těm, u nichž byly diagnostikovány závažnější specifické vývojové poruchy učení, je věnována systematická pozornost prostřednictvím dyslektického kroužku a nepovinného předmětu logopedie.

Pouze jedna učitelka splňuje požadavek odborné a pedagogické způsobilosti. Uvedený závažný nedostatek je výrazně kompenzován zodpovědným přístupem všech pedagogů k výuce. I přes celkové velmi dobré výsledky jejich práce bylo zřejmé, že pracují na hranici svých současných odborných znalostí i metodických zkušeností rozdílně ovlivněných osobnostními předpoklady i délkou praxe. Výukové prostory plně umožňují realizovat vzdělávací program. Kmenové třídy jsou vybaveny přijatelným nábytkem, který v pátém ročníku plně neodpovídá vzrůstu žáků. Škola disponuje vhodnými učebnicemi, doprovodnými učebními texty a běžnými pomůckami. Další učební materiály, přispívající ke zpestření výuky, zabezpečují učitelé v rámci své přípravy. Didaktická technika i fond žakovské knihovny byly využívány jen ojediněle. Prostředí tříd působí velmi esteticky a pro výuku podnětně. K velmi dobrým podmínkám pro naplňování psychohygienických zásad výrazně přispívá převážně nižší počet žáků ve třídách a jejich vybavení relaxačními koberci. Pitný režim, částečně zabezpečovaný ve spolupráci s rodiči, je školou vhodně doplněn nabídkou mléčných i jiných nápojů.

Struktura většiny hospitovaných hodin odpovídala vzdělávacím cílům a vycházela

z věkových zvláštností žáků. Jasně a přiměřené pokyny i častá individuální pomoc učitelů umožňovaly žákům bez zjevných problémů pracovat. Výběr, množství a náročnost informací i praktických činností odpovídaly jejich schopnostem. Organizace, formy a metody výuky práce se výrazněji lišily v závislosti na dosaženém vzdělání, organizačních předpokladech a pedagogických zkušenostech učitelů. Velmi náročná, ale přesto kvalitní z hlediska organizace, byla výuka ve dvou spojených ročnících. Celkově se dařilo zařazovat činnostní prvky, kooperativní techniky učení, dramatizaci textu, prožitkovou výuku i jiné metody podněcující zájem žáků. Měly však charakter dílčích vstupů do výuky s převažujícím frontálním stylem. Z ústních i písemných projevů žáků vyplynuly jejich velmi dobré znalosti a aplikační dovednosti.

Úvodní motivace, spočívající převážně ve sdělení cíle, nebyla účinná. K efektivnější stimulaci docházelo až v průběhu výuky střídáním činností a forem práce, pozitivním hodnocením i taktickým přístupem učitelů k žákům s vývojovými poruchami učení. Průběžná zpětná vazba správnosti dílčích úkolů posilovala jejich sebedůvěru. Slovní hodnocení převažovalo nad klasifikací. Závěrečné procvičení nové látky spojené s hodnocením i sebehodnocením žáků nebylo vždy důsledně realizováno.

Styl výuky i přístup pedagogů k žákům přispíval k nestresující, klidné a často radostné pracovní atmosféře. I přes nadměrný verbalismus některých učitelů byli žáci do výuky aktivně zapojeni. V komunikaci byly zjištěny drobné nedostatky, přestože učitelé kladli důraz na kultivaci projevu žáků.

Plánování s přípravou výuky mělo velmi dobrou úroveň. Personální podmínky z hlediska absence odborné a pedagogické způsobilosti většiny učitelů, i když výrazně neovlivnily kvalitu výuky, nejsou optimální. Spolu s průměrnými materiálními a velmi dobrými psychohygienickými podmínkami vytváří celkově průměrné zázemí pro vzdělávání žáků. Ostatní sledované oblasti organizace, formy a metody výuky, motivace s hodnocením, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň. Rovněž teoretické znalosti, praktické dovednosti, komunikativní schopnosti i sociální kompetence žáků byly velmi dobré. Způsob výuky završený výsledky práce žáků měl velmi dobrou úroveň.

Český jazyk - 2. stupeň

Učební dokumenty ve sledovaných hodinách byly plněny. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schválenému vzdělávacímu programu. Prostřednictvím časově tematických plánů je zajištěna jeho návaznost mezi ročníky. Dosavadní zápisy v některých třídních knihách a nepředložené slohové práce žáků dokladují nerovnoměrné rozložení výuky slohu v období prvního pololetí školního roku. Příprava učitelů na vyučování byla více promyšlená z hlediska obsahu probírané látky než organizace hodin a volby efektivních metod a forem práce.

Personální podmínky výuky nejsou adekvátně zajištěny. Pouze jeden pedagog splňuje požadované vzdělání. Tím je výrazně ovlivněna kvalita vyučování. Vybavení tříd neumožňuje plně realizovat psychohygienické požadavky a pro žáky vzhledem ke sledovanému předmětu není dostatečně podnětné. Výuka je zajištěna vhodnými učebnicemi, četnými doplňujícími učebními texty připravovanými vesměs učiteli, odbornými publikacemi a standardními pomůckami. Ojediněle byla využita didaktická technika.

V rámci plánování a přípravy výuky se dařilo správně formulovat výukové cíle, méně byly promyšleny činnosti žáků ve spojení s efektivnějšími metodami práce. Organizace výuky ve většině hodin měla průměrnou úroveň, ojediněle byla hodnocena jako ještě vyhovující. Převažující frontální činnosti se dařilo smysluplně doplňovat tvořivým pojetím výuky jen ojediněle. Častěji struktura hodin zahrnovala méně efektivní metody a formy práce. Jen ti žáci,

kteří se do výuky aktivně zapojovali, prokazovali dobré znalosti a jazykové dovednosti.

Většina hodin postrádala účinnou vstupní i průběžnou motivaci. Žáci byli příležitostně motivováni zařazením her a soutěživých prvků, avšak kontinuální gradující motivace směřující k uvědomělému splnění cílů většinou chyběla. Proto se méně dařilo průběžně podněcovat aktivitu žáků za účelem efektivního využití vyučovacího času. Často v závěru hodin nezbyl dostačující prostor na podrobnější shrnutí probíraného učiva ve spojení s vyhodnocením práce žáků. Individuální práce s problémovými žáky nebyla ve všech hodinách pozorována. Podpora talentů probíhala příležitostně jejich zapojením např. do redakce školního časopisu, literárních soutěží a olympiády českého jazyka.

V hodinách často převažoval verbalismus učitelů. Méně se dařilo rozvíjet širší komunikativní dovednosti žáků například v hodinách slohu, kde je kultivace vyjadřování žáků jedním z hlavních výukových cílů. Z průběhu hodin vyplynulo, že pravidla chování jsou založena na vzájemné důvěře a respektu mezi učiteli a žáky. Nebyly shledány projevy závažnějšího porušování kázně a žáci projevovali většinou pozitivní vztah k výuce.

Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly celkově průměrné, přesto umožňovaly v plné míře realizovat požadavky učebních osnov. Na průměrné úrovni byly hodnoceny i ostatní sledované oblasti: organizace, formy, metody práce, interakce a komunikace. Výraznější nedostatky byly shledány v motivaci žáků a jejich hodnocení spojeném s absencí častější pozitivní klasifikace. Motivace s hodnocením měla ještě vyhovující úroveň. Celkově je kvalita úrovně a výsledků vzdělávání na průměrné úrovni.

Matematika

Týdenní hodinové dotace ve všech sledovaných třídách v předloženém rozvrhu se shodovaly s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Probírané učivo souhlasilo s obsahem učebních osnov a učitelé vypracovanými tematickými plány. Při bezprostřední přípravě a následně přímo v hodinách vyučující nedokázali přesně formulovat a srozumitelně sdělit žákům cíl vyučovací jednotky.

Výuka matematiky probíhala ve třídách se standardním vybavením. Estetická úroveň učeben byla v době inspekce dobrá. Škola má pro výuku matematiky jen základní pomůcky. Zařazení sledovaných hodin v rozvrhu školy bylo na dobré úrovni. Mnohonásobně opakované výpočty velmi podobných příkladů nepříspěly ke kvalitní psychohygieně. Oba vyučující matematiky nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované legislativou.

Vyučovací metody a formy práce ve sledovaných hodinách byly tradiční. Frontální působení na žáky bylo výrazné u obou učitelů. Tato metoda vedla v mnoha případech ke stereotypu výuky. Iniciativa byla jednoznačně na straně učitele. Grafická a estetická úroveň žákovských zápisků byla ještě vyhovující. Učebnice byly využívány účelně. Didaktická technika nebyla použita. Jeden vyučující měl problémy s používáním přesné matematické terminologie. Žáci prokázali, že dovedou provádět základní početní výkony s přirozenými, desetinnými čísly a zlomky, řešit jednoduché rovnice a nerovnice, pracovat s proměnnou a chápali její význam. Také práce s kapesním kalkulátorem jim nedělala potíže. Rezervy jsou v matematickém slovním projevu žáků.

Vstupní motivace většinou spočívala ve sdělení tématu (cíle hodiny). Průběžná motivace byla založena na řešení množiny příkladů stejného typu, docílení mechanického zvládnutí učiva. Hodnocení žáků bylo pozorováno jen ojediněle. Zdůvodňování tohoto hodnocení bylo většinou jen formální.

Rozvoj komunikativních dovedností žáků byl omezen výrazným verbálním projevem

učitelů. Ve všech sledovaných hodinách vyučující kladli malý důraz na rozvoj verbálních schopností žáků. Během inspekce se žáci chovali slušně. Verbální úroveň učitelů matematiky byla velmi dobrá, neverbální průměrná.

Plánování a přípravu, podmínky výuky, organizaci, formy a metody výuky, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci hodnotíme jako průměrné.

Celkově hodnotíme úroveň výuky v matematice jako průměrnou.

Informatika

Hodiny výpočetní techniky byly velmi dobře naplánované, jednotlivá témata byla promyšleně provázána. Všechny hospitované hodiny měly dobře stanovený cíl, který byl naplněn. Cíle korespondovaly s předloženými tematickými plány.

Vyučovací jednotky informatiky se realizovaly v dobře zařízené odborné učebně. Počet instalovaných počítačů však převyšoval počet žáků v učební skupině. Programové vybavení není v rozporu s autorskými právy. Zařazení vyučovacích hodin v rozvrhu školy bylo v souladu s psychohygienickými zásadami. Estetická úroveň odborné učebny byla velmi dobrá, obsahově zaměřená na informatiku. Vyučující informatiky není odborně ani pedagogicky způsobilý. Tato skutečnost neměla větší vliv na odbornou úroveň předmětu.

Ve výuce informatiky převládal individuální přístup. Výuka byla orientována na dovednosti žáků získávané obsluhou počítače. Zvládnutí nových pojmů a pochopení vztahů bylo průběžně trvale prověřováno a případné nejasnosti ihned vysvětlovány. V jedné hodině vyučující připravoval žáky na soutěž zaměřenou na výpočetní techniku. Většina žáků ve všech sledovaných hodinách uměla pracovat se základními obslužnými programy. Tempo výuky bylo přiměřené znalostem a věku žáků.

Žáci byli motivováni předmětem samým, jeho náplní i jeho bezprostředním spojením s praxí. Opakování bylo cílené, upevňovalo praktické dovednosti při práci s počítačem. Hodnocení znalostí žáků bylo většinou prováděné pomocí pochval a povzbuzujících slov.

Žáci respektovali pokyny vyučujících a pravidla stanovená řádem odborné učebny informatiky. Rozvoj komunikativních dovedností žáků byl omezen výrazným verbálním projevem učitele (jedná se o výše uvedeného učitele matematiky). Žáci při nové práci s počítačem většinou vykonávali jen příkazy učitele.

Plánování a příprava výuky, materiální, psychohygienické a personální podmínky, motivace a hodnocení, organizace, metody a formy výuky jsou na velmi dobré úrovni. Interakce a komunikace byla na průměrné úrovni. Celková kvalita výuky informatiky je velmi dobrá.

Chemie, fyzika a přírodopis

Výchovně vzdělávací práci vyučující plánovaly v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Časová dotace vyučovacích hodin odpovídala schválenému učebnímu plánu. Učitelky zpracovaly časově-tematické plány. V hodinách přírodopisu se projevil nesoulad mezi aktuálně probíraným učivem a časovým plánem. Výukové cíle směřovaly jak k upevňování a procvičování dříve probraného učiva, tak i k získávání nových vědomostí. Někdy byly méně vhodně formulované, vyzněly spíše jako činnost učitele a ne čeho žáci mají dosáhnout. Plánované učivo bylo pro žáky přiměřené a vždy navazovalo na předcházející učivo. Důsledně byl ve všech hodinách uplatňován princip spojení teorie s praxí.

Výuku fyziky zabezpečují vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Učitelka chemie a přírodopisu tyto podmínky splňuje. Výuka sledovaných předmětů probíhala v kmenových učebnách, které jsou svým vybavením a výzdobou zaměřené buď na výuky fyziky

nebo chemie a přírodopisu. Jsou zařízeny starým částečně renovovaným žákovským nábytkem. V učebnách chybí demonstrační stoly. Přímě ve třídách jsou umístěny ve skříních veškeré převážně starší školní pomůcky, z nichž některé byly v hodinách většinou vhodně a efektivně využívány. Učitelky fyziky a přírodopisu efektivně využívaly také videoprojektor. Žáci měli ve sledovaných předmětech (kromě fyziky v devátém ročníku) přímo při vyučování nebo v domácí přípravě k dispozici odpovídající učebnice z ucelených řad. V některých hodinách fyziky nebyly plně využity. Učebny, ve kterých probíhala výuka, prostorově odpovídaly počtu žáků. Jejich výzdobu doplňovaly pomůcky, obrazy a názorné tabule zaměřené k obsahu předmětů. Při projevující se únavě žáků chyběla vhodná relaxace. Převažovaly hodiny s průměrnou aktivitou a činorodostí žáků.

Struktury vyučovacích hodin převážně odpovídaly výukovým cílům a zvolené organizační formě. Pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a v jednotlivých ročnících přiměřené věkovým zvláštnostem žáků. Převažovaly frontální formy výuky. Učitelky nezařazovaly práci ve dvojicích nebo skupinách. Z vyučovacích metod používaly výklad, řízený rozhovor, práci s učebnicí. V hodinách chybělo zařazení samostatné práce žáků. K názornosti výuky přispívalo předvádění demonstračních pokusů, práce s názornými pomůckami a efektivní využívání videofilmů. Učitelky vedly žáky k dovednosti aplikovat probírané učivo při vysvětlování jevů v běžném životě i k využití v každodenní praxi. Nového učivo učitelky často vyvozovaly ze zkušeností a pozorování žáků. Ve struktuře některých hodin základního typu chyběla etapa shrnutí a utřídění nových poznatků.

Ke vstupní motivaci učitelky využívaly především seznámení žáků se vzdělávacím cílem, obsahem učiva nebo motivační rozhovor vztahující se k probírané látce. Významný motivační účinek v průběhu hodin mělo využívání životních zkušeností žáků, mezipředmětových vztahů a neustálé uvádění příkladů z praxe. Vyučující ověřovaly vědomosti žáků jen frontálním opakováním. Zkoušení ani jiné ověřování vědomostí a dovedností žáků spojené s klasifikací učitelky neprováděly. Často v závěru vyučovacích hodin chybělo hodnocení jejich průběhu, práce žáků a dosažených výsledků nebo splnění stanovených cílů.

Žáci akceptovali a respektovali dohodnutá pravidla jednání i chování a většinou vhodně reagovali na pokyny vyučujících. Výrazně negativní chování se neprojevovalo. Převládala velmi dobrá komunikace směrem k žákům, přičemž učitelky se někdy spokojily s velmi krátkou odpovědí na otázky a nevyžadovaly od žáků jasné, zřetelné a srozumitelné sdělování svých myšlenek. Pro vyjádření názoru žáků a následnou diskusi byl vytvořen dostatečný prostor. Této možnosti však vždy nebylo využito. Jednou z příčin bylo, že vyučující nenavozovaly podnětné situace pro rozvoj komunikativních dovedností a kooperace mezi žáky. Kvalitní verbální i neverbální komunikace pedagogů podporovala oboustranně dobré vztahy učitelů a žáků.

Plánování, příprava výuky a personální podmínky byly na velmi dobré úrovni. Materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení i interakce a komunikace měly také velmi dobrou úroveň.

Celková úroveň kvality výuky chemie, fyziky a přírodopisu byla velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na prvním stupni se dařilo zařazovat činnostní prvky, kooperativní techniky učení, dramatizaci textu, prožitkovou výuku i jiné metody podněcující zájem žáků. Měly však charakter dílčích vstupů do výuky s převažujícím frontálním stylem. Z ústních i písemných projevů žáků vyplynuly jejich velmi dobré znalosti a aplikační dovednosti.

Na druhém stupni se jednalo spíše o tradiční pojetí výuky, která dosti často vedla k nesamostatnosti žáků. Přesto žáci ukázali, že znají základy pravopisu, mají určité standardní jazykové dovednosti, umí obsluhovat počítače, dovedou aplikovat probírané učivo při vysvětlování jevů v běžném životě i v každodenní praxi.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Základním dokumentem, ze kterého vychází činnost školy, je roční plán, který v úvodní části konstatuje současný stav a v druhé části jsou stanoveny úkoly na jednotlivé měsíce. Byl vypracováván ve spolupráci se všemi zaměstnanci školy. Koncepce školy byla inovována v průběhu inspekce, vychází z místních potřeb a demografických údajů obce. Dlouhodobějším záměrem je pokračování ve zvoleném vzdělávacím programu Základní škola čj. 16 847/96-2 s navýšením hodinových dotací v českém jazyce a matematice. Hlavním cílem je trvalé odstraňování největšího problému školy, malé kvalifikovanosti učitelů. Součástí plánu činnosti školy je plán výchovného poradenství, který počítá se spoluprací s rodiči, dále minimální preventivní program a plán práce školní družiny. Dílčí plány se jeví jako spíše formální. Jako volitelný předmět je zvolena informatika. Učební plán je doplněn o nabídku nepovinných předmětů, zájmové a různorodé mimoškolní činnosti. Nabídka respektuje potřeby a zájmy žáků. Schválený učební plán vyhovuje podmínkám školy.

Plánování vychází z reálných podmínek školy. Jako celek má i přes uvedené nedostatky průměrnou úroveň.

Organizování

Organizace chodu školy je ovlivněna poměrně velkou vzdáleností obou školních budov. Vzhledem k tomu, že ve škole není ustanoven zástupce ředitele a žádná administrativní pracovnice, je zajištění plynulého chodu školy poměrně obtížné. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada a metodická sdružení pro první a druhý stupeň. Na tvorbě tematických plánů, materiálním zabezpečení výuky a pravidelném vyhodnocování výsledků žáků se podílí všichni pedagogičtí pracovníci. Kompetence a pravomoci v oblasti řízení jsou částečně přeneseny na vedoucí jednotlivých metodických oddělení, jsou jasně stanoveny. Organizace chodu školy je zabezpečena pomocí ročních plánů. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny ve zvláštním sešitě, jsou přehledné a mají potřebnou vypovídající hodnotu. Neobsahují záznamy o projednávání koncepce rozvoje školy, celoročních plánů a výročních zpráv. V usnesení jsou úkoly, které uložil ředitel školy pedagogickým pracovníkům, nepřesně formulované. Ve školním roce 1999/2000 proběhly v souladu s vyhláškou všechny komisionální opravné zkoušky. Záznam je proveden na předepsaném tiskopise a obsahuje všechny náležitosti. Celkově lze říci, že povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů je vedena v požadovaném rozsahu s drobnými administrativními nedostatky. Výuka probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, který je sestaven v souladu s právními předpisy a v rámci reálných možností školy respektuje psychohygienické a didaktické zásady. Nabídka volitelných předmětů se převážně soustřeďuje na výpočetní techniku. Předávání informací provádí ředitel školy. Včasný přístup pracovníků školy k informacím je zabezpečen prostřednictvím informačních nástěnek ve sborovně, plánů práce, pedagogických rad a pracovních porad, případně operativním sdělením. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí obvyklým způsobem, nejčastěji prostřednictvím žákovských knížek

či deníčků, třídních schůzek a písemným nebo osobním sdělením. Škola prezentuje výsledky své práce pořádáním akcí kulturního a společenského charakteru. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 má sice dobrou vypovídající hodnotu, ale neobsahuje údaje o výsledcích inspekce provedené ČŠI na škole a není písemný záznam o jejím projednání s pracovníky školy. Škola organizuje a zúčastňuje se mnoha různých akcí, její mimoškolní činnost je poměrně rozsáhlá.

Prevenici sociálně patologických jevů zajišťuje školní drogová preventistka. Činnost tohoto úseku je podložena minimálním preventivním programem. Ten nevychází z analýzy výsledků práce za minulé období ani ze současného stavu školy na uvedeném úseku. Hlavními cíli programu jsou koordinace činnosti učitelů, zabezpečení odborné literatury, další vzdělávání pedagogických pracovníků, poskytování informací žákům o zdravém životním stylu a spolupráce s rodiči i mimoškolními institucemi. Primární prevenci v uvedené oblasti škola realizuje nabídkou zájmových útvarů a příležitostných sportovních činností. V letošním roce opětně plánuje zapojení žáků do peer programu a vyhlašovaných tematických soutěží, v nichž získala úspěšné uplatnění. Z kontroly plnění uvedeného programu v době inspekce však vyplynulo, že frekvence činností není realizovaná rovnoměrně v průběhu celého školního roku, ale je kumulovaná spíše do druhého pololetí. Program prevence sociálně patologických jevů má velmi dobrou strategii náplně práce, avšak není systematicky realizován ani vyhodnocován. Má průměrnou úroveň.

Organizační uspořádání vychází z podmínek a potřeb školy. Výchovně vzdělávací práce školy a její celkový chod jsou po stránce organizační dobře zajištěny. Tuto oblast hodnotíme jako průměrnou.

Vedení a motivování zaměstnanců

Vedení zaměstnanců ředitel školy zakládá především na osobních rozhovorech s jednotlivci nebo na jednáních pracovních porad organizovaných jedenkrát měsíčně se všemi pedagogickými pracovníky a podle potřeby s provozními zaměstnanci. Pedagogických rad využívá především k řízení pedagogických pracovníků a záležitostí, týkajících se výchovně vzdělávacího procesu. Pro předávání aktuálních pokynů a informací ve vzdálené vedlejší budově pověřil jednu učitelku. Účinnost metodického vedení pracovníků je negativně ovlivněna nízkou četností hospitací a kontrol prováděných ředitelem školy. Iniciativy pracovníků ředitel školy využívá k zabezpečování estetické výzdoby ve škole, zhotovování drobných učebních pomůcek vyučujícími, vedení zájmových kroužků i v dalších školních i mimoškolních aktivitách v průběhu celého školního roku. Ředitel podporuje a umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kterého se část zaměstnanců zúčastňuje. Zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků souvisí především s rozvíjením metodických dovedností učitelek na prvním stupni, vzděláváním vedoucích zaměstnanců, prací výchovné poradkyně a péčí o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Škola nemá přes velký podíl učitelů bez odborné a pedagogické způsobilosti ucelený systém pomoci nekvalifikovaným vyučujícím. Pro poskytování osobních příplatků jsou stanovena kritéria, která již nejsou v některých částech pro školní rok aktuální. Chybí kritéria pro stanovení mimořádných odměn.

Vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je plánovaná a pokrývá celkovou náplň práce školy. Zahrnuje provoz

školy, její materiální zabezpečení, vedení dokumentace i plnění úkolů vyplývajících z plánu práce. Z doložených výstupů kontrolní činnosti však vyplývá, že není důsledně, komplexně a v souladu s termínovaným plánem realizovaná. Jednou z hlavních forem kontrolní činnosti pedagogických pracovníků jsou hospitace ojedinele tématicky zaměřené. Dle časového harmonogramu vypracovaného ředitelem školy jsou proporcionálně rozloženy do celého školního roku. Z předložených zápisů z hospitací v době inspekce vyplynulo, že jejich četnost je velmi nízká a neprobíhá v souladu s předloženým interním dokumentem školy. Tím není dostatečně zabezpečena nutná metodická pomoc učitelům bez odborné a pedagogické způsobilosti. Kontrola ostatních plánovaných oblastí činnosti školy je nahodilá, neprobíhá podle plánu a v důsledku toho neumožňuje průběžné odhalování dílčích nedostatků za účelem jejich nápravy. Kontrolní činnost ředitele ve vztahu k zaměstnancům je nejslabším článkem řízení. Naopak výsledky výchovy a vzdělávání žáků jsou projednávány běžnými postupy, převážně na pedagogických radách a ve spolupráci s rodiči individuálně i na třídních schůzkách. Komplexnímu sebehodnocení školy částečně věnuje pozornost výroční zpráva školy za uplynulý školní rok.

Kontrolní činnost ředitele školy je velmi dobře naplánovaná a pravidelně realizovaná ve vztahu k žákům. Naopak kontrola ostatních oblastí činnosti školy neprobíhá v souladu s plánováním, je nekomplexní a nesystematická. Celkově má činnost školy v této oblasti průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola ve spolupráci s obcí vytvořila dobré podmínky pro vzdělávání svých žáků. Všechny oblasti podmínek vzdělávání mají standardní úroveň. ČŠI hodnotí jejich celkovou kvalitu jako průměrnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Škola zajišťuje úkoly výchovného poradenství výchovnou poradkyní, kterou je učitelka druhého stupně. Pro tuto práci splňuje předpoklad absolvování kvalifikačního studia Poradenské služby pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky školy se řídí Plánem práce výchovného poradce s jasně vymezenými úkoly na jednotlivá čtvrtletí školního roku. Pro práci s integrovanými žáky a dalšími žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi jsou na podkladě zpráv a doporučení pedagogicko-psychologické poradny zpracovány a ředitelem schváleny individuální vzdělávací plány. U některých plánů chybí doklad o projednání s rodiči. Výchovná poradkyně provádí o činnosti v oblasti výchovného poradenství záznamy, vede centrální evidenci integrovaných žáků a koordinuje konkrétní práci učitelek s přidělenými žáky. V katalogových listech žáků chybí základní dokumentace o integrovaných žácích. Všechny učitelky, které pracují se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, absolvovaly školení zaměřené na problematiku práce s integrovanými žáky. Výchovná poradkyně poskytuje také pomoc žákům a jejich rodičům v profesní orientaci. Na jednáních pedagogických rad školy předává všem vyučujícím informace z oblasti výchovného poradenství. Výchovná poradkyně zajišťuje poradenské a konzultační služby žákům a rodičům v době konzultačních hodin nebo na základě dohody i mimo ně.

Výchovné poradenství má na škole velmi dobrou úroveň.

Hodnocení personálního zabezpečení školy

Personální agenda všech pracovníků školy je v originálech vedena u zaměstnavatele (Okresní úřad Znojmo). V kopiích byly předloženy osobní spisy zaměstnanců školy obsahující potřebnou dokumentaci pro zjištění pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků a jejich zařazení do platových tříd a platových stupňů. Z předložené dokumentace 19 pracovníků školy vyplývá, že 3 pedagogické pracovnice jsou na prodloužené mateřské dovolené (všechny splňují odbornou a pedagogickou způsobilost), že škola má 3 uklízečky (jedna na zkrácený úvazek (0,19)), jednoho školníka na zkrácený úvazek (0,25), který má ještě další uzavřenou smlouvu na vedlejší činnost jako topič s úvazkem 0,6, jednoho pracovníka s uzavřenou dohodou o pracovní činnosti (výuka náboženství) a 11 pedagogických pracovníků. 2 pedagogičtí pracovníci splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, 1 splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro SŠ, vychovatelka ve ŠD s úvazkem 0,71 má sice požadované vzdělání, ale ve vedlejším pracovním poměru (jako učitelka s úvazkem 0,227) je nekvalifikovaná. 7 pedagogických pracovníků je nekvalifikovaných.

V současné době je personální obsazení školy nevyhovující i když nemá podstatný vliv na kvalitu výuky. Pedagogičtí pracovníci ve většině případů nahrazují nedostatky v odborném pedagogickém vzdělání velkou snahou v přípravě na výuku a pěkným přístupem k dětem.

Hospodaření školy

Obec Břežany ve své pravomoci zřídila vlastní organizační složku ZŠ Břežany, jako své zařízení bez právní subjektivity. Rozpočet organizační složky ZŠ Břežany je součástí rozpočtu obce. Zřizovatel přenesl na ZŠ Břežany oprávnění disponovat jen s takovými peněžními prostředky, které souvisí s běžnou a pravidelnou činností, již je nutné zabezpečit operativně. Tyto prostředky zřizovatel poskytl škole formou provozní zálohy. Průběh svého hospodaření vede škola v peněžním deníku v plném členění podle rozpočtové skladby. Kontrolu provádí dle platné legislativy zřizovatel.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol s č. j. 32 432/01-21
- Zřizovací listina školy vydaná obcí Břežany ze dne 21. 6. 2001, bez č. j.
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, evidence žáků školy, záznamy o volitelných a nepovinných předmětech a zájmových útvarech
- Plán práce výchovného poradce na šk. rok 2001/2002
- Dokumentace výchovného poradce
- Minimální preventivní program
- Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Záznamy z pedagogických rad
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Plán práce na školní rok 2001/2002
- Učební plán vzdělávacího programu Základní škola 16 847/96-2
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Vzorek žákovských knížek a písemností žáků

- Kopie osobních spisů pracovníků školy s osobním číslem 6307, 6300, 3348, 20707, 59323, 60125, 65712, 43557, 77527, 85110, 43907, 33522, 86732, 2909, 44117, 87303, 59333, 78919, 55321;
- Výkaz Škol P1 - 04 o pracovnících a mzdových prostředcích za období 4. čtvrtletí 2000
- Výkaz Škol V3 – 01 o základních školách k 30. 9. 2001
- Výkaz Škol V36 – 01 o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních ve školním roce 2000/2001
- Výkaz Škol V17 – 01 o společném stravování dětí a mládeže k 15. 10. 2001

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že kvalita výuky na prvním stupni školy má velmi dobrou úroveň, na druhém stupni je průměrná.

Velkým problémem školy je malá kvalifikovanost pedagogických pracovníků. Rezervy jsou také v kontrolní činnosti. Pozitivem školy jsou rozsáhlé mimoškolní aktivity, klidná pracovní atmosféra a dobrá spolupráce s obcí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Vladislav Milink	Vladislav Milink v. r.
Členové týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka v. r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Antonie Navrátilová

V Hodoníně dne 17. ledna 2002

Přílohy nejsou

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 2. 2002 ...

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Ladislav Nevrkla

Ladislav Nevrkla v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Dobrovolského 4, 695 01 Hodonín do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	15. 2. 2002	47/2002
Zřizovatel-Obecní úřad Břežany	15. 2. 2002	45/2002
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány